

COMENTARIS A L'ACUERDO INTERCONFEDERAL PARA **LA NEGOCIACIÓN COLECTIVA 2002 SIGNAT PER** **CCOO-UGT-CEOE-CEPYME**

Elaborat per les secretaries d'Eleccions Sindicals i Negociació Col·lectiva i de Premsa i Publicacions de la INTERSINDICAL-CSC

A finals de desembre de 2001 es va signar l'*Acuerdo Interconfederal para la Negociación Colectiva 2002*. La voluntat de les parts signants (CCOO, UGT, CEOE i CEPYME) ha estat intentar donar resposta a la nova conjuntura econòmica que s'obre després dels atemptats de l'11-S en un context de recessió econòmica mundial com el que es preveu. No hi ha hagut intervenció del govern del PP que, això si, ha beneït l'acord. Es preveu que durant l'any 2002 els mateixos signants d'aquest *Acuerdo* pactin amb el govern la reforma del sistema de negociació col·lectiva. Aquest acord és doncs un document de "bones intencions" per sentar les bases de la negociació col·lectiva per a l'any 2002 i guanyar temps per negociar l'acord sobre el mètode de negociació que el PP va amenaçar amb legislar per decret durant la passada tardor.

L'acord té una durada d'un any i en nou mesos una comissió paritària n'analitzarà el grau de compliment i la possible denúncia o pròrroga.

El primer que destaca és la curiosa capacitat dels sindicats espanyols, CCOO i UGT, de coincidir amb els anàlisis econòmics de CEOE i CEPYME, reflectits al pacte. A partir d'aquesta coincidència, res més fàcil que posar-se d'acord en les solucions. I com és obvi, partint d'una premissa: La cessió permanent, perquè es pot afirmar que, en termes globals, qui més hi guanya és la patronal, i l'acceptació del marc estatal.

Crida l'atenció, per exemple, el diagnòstic altament conformista i complaent de la gestió econòmica del govern del PP, a qui se li atribueixen pràcticament en solitari els mèrits en la creació d'ocupació i el fre a la desacceleració econòmica dels darrers anys de governs del PSOE. Així, s'arriba al nou qüestionament de la varietat de models de contractació, amb una apel·lació a evitar l'encadenament de contractes i a limitar els contractes a l'objecte dels mateixos. Algú pot creure que les empreses afiliades a les patronals pasaran a actuar de

forma honesta pel simple fet d'haver-ho signat? Com si fins avui les empreses no estiguin ja obligades a fer-ho per l'Estatut dels Treballadors. La clau d'aquest document i l'absurd de tot plegat és que els empresaris no s'obliguen a res més que allò que ja és a la llei. La gran novetat és doncs que les empreses accepten indirectament que en el seu dia a dia incompleixen la llei o la menystenen directament. Sense entrar en totes les mesures que es proposen al document, algunes com l'apartat que fa referència a la salut laboral es poden valorar de forma positiva, de les 39 pàgines del document se'n pot remarcar el següent:

1.- S'apela directament al sentit d'Estat, i potser al *Patriotismo Constitucional*, quan es manifesta que l'única referència vàlida d'inflació ha de ser la prevista pel govern espanyol. Es recomana la no utilització "de paràmetres d'inflació diferents dels oficials, desaconsellant-se, en conseqüència, la identificació d'altres paràmetres, ja sigui en àmbit sectorial o territorial". Què diran ara els qui des d'UGT i CCOO de Catalunya demanen el ja de per si ridícol diferencial d'IPC català als convenis? 2.- A partir d'ara, i d'acord amb el nou *Acuerdo* la clàusula a la que es podien acollir les empreses per no actualitzar a l'alça els sous en funció del pactat en cas de pèrdues reiterades (el despenjament salarial) passarà a formar part del contingut mínim de qualsevol conveni d'àmbit superior al d'empresa. Caldrà estar atents al desenvolupament d'aquesta clàusula per garantir la recuperació del poder adquisitiu quan la situació de l'empresa millori. O és el que els treballadors hem d'assumir en solitari les conseqüències d'una mala gestió empresarial? 3.- Es generalitza la classificació professional a través de grups i no de categories. Tot i això s'accepta -la realitat és tossuda- que dins de cada grup s'hi incloguin divisions en àrees funcionals, perquè no totes les funcions d'un grup poden ser fetes per tothom mitjançant simples processos de formació. En aquest sentit es parla per exemple de crear "amb les organitzacions patronals i sindicals majoritàries a nivell estatal un Sistema Nacional [d'Espanya] de Qualificacions". 4.- Per evitar "ajustes de empleo" -o sia, acomiadaments- es recomana la suspensió temporal del contracte de treball o bé la modificació substancial de les condicions de feina. Si això és combina amb les apel·lacions a recórrer a sistemes extrajudicials de resolució de conflictes (com els tribunals laborals) és evident que la lluita pel manteniment dels llocs de treball anirà a càrrec del deteriorament de les condicions de feina, sobre tot del personal fix, que es podrà veure sotmès a

constants modificacions a la baixa de les seves condicions de feina. S'accepta un model de precarietat a canvi de l'estabilitat al lloc de feina. Quina gran capacitat de convenciment tenen els patrons, que els 'gestors' sindicals hi cauen de quatre grapes! Potser en aquesta capacitat de convenciment hi tingui quelcom a veure la "creació d'observatoris sectorials d'àmbit estatal per a l'ocupació i la competitivitat", on CCOO i UGT hi tindran un bon nombre d'alliberats. Textualment s'afirma "les organitzacions signants declarem la nostra intenció de dur a terme una política de moderat creixement dels salaris". Enlloc però no es parla, però, de "moderat creixement dels beneficis empresarials". Sembla que sempre són els mateixos els qui paguem els plats trencats.

5.- Finalment remarcar els criteris que usen per evitar la "conflictitat" (el recurs a les vagues i, en general, a qualsevol forma de protesta obrera no controlable per CCOO i UGT). En aquest sentit cal incloure les apel·lacions a forçar la negociació i, en el cas que no s'avanci, recórrer de nou a sistemes extrajudicials, on patronals i sindicats són jutge i part alhora, per la qual cosa proposen l'extensió d'aquests òrgans de mediació al màxim de convenis possibles. Una nova clau de volta en els seus mecanismes de control de la negociació col·lectiva; fins i tot de la que ells no en són els interlocutors directes perquè no són majoritaris al sector o dins l'empresa. Com? Obligant a recórrer a aquests instruments a tots els treballadors, representants sindicals i empresaris malgrat puguin no haver estat ni signants ni participants en la designació dels àrbitres i mediadors. Tot plegat desprèn una flaira de retorn als mètodes del sindicalisme vertical, en el que els treballadors i patrons eren una mateixa organització.- Com dèiem a l'inici l'*Acuerdo* serà l'avantsala de l'acord per reformar la negociació col·lectiva que han de signar enguany sindicats majoritaris i patronals. És de preveure que, de nou, la sort caigui del costat de la patronal, com ha passat en les darreres reformes. Es parlarà, un cop més, del Marc Català de Relacions Laborals (MCRL). Serà una oportunitat per avortar-lo de nou i forçar que el sindicalisme nacional d'arreu de l'Estat es trobi amb més obstacles que els actuals per participar en la construcció de les seves societats. Algunes de les mesures de l'*Acuerdo* ja van en una línia de forta reestatalització de les relacions laborals. No quedarà, sembla, en el no-res l'informe del CES "*Unidad del Mercado y Cohesión Social*", aprovat per aquest òrgan estatal el juny de 2000 amb el suport de CCOO i les patronals i l'abstenció, que implica no estar-hi ni en contra ni a favor, de la UGT.

Convé saber, però, de què es parla quan s'apel·la a aquest marc que hauria de ser natural i esbrinar les repercussions de la nova reforma de la negociació col·lectiva en aquesta invenció de laboratori. Vegem de que consta:

- 32 convenis de sector que tenen com a àmbit el Principat, per 49 d'empreses que tenen centres de treball en dues o més províncies catalanes.- 53 convenis de sector a Barcelona, per 815 d'empreses situades en aquesta demarcació.- 15 convenis de sector a Girona, per 97 d'empreses situades en aquesta província.- 17 convenis de sector a Lleida, per 52 d'empreses situades en aquesta província.- 26 convenis de sector a Tarragona, per 135 d'empreses situades en aquesta província.El Pacte per l'Ocupació de Catalunya (versió junior i senior), meses de negociació dels funcionaris catalans, meses sectorials i territorials o participació en òrgans de l'administració (OTG, Consell de Treball, etc.) configuren la resta de trets que el conformen.

En els termes en què la reforma està plantejada a dia d'avui implicaria l'eliminació dels convenis d'àmbit intermedi, els provincials i autonòmics; l'aprofundiment en la prohibició de regular determinats aspectes en els convenis d'àmbit inferior (via encetada a partir de l'any 1994) i la concreció d'un salari mínim estatal per conveni, deixant que les empreses puguin pactar taules salarials pròpies.Des de la **INTERSINDICAL-CSC** considerem que totes aquestes propostes tenen com a denominador comú allunyar la negociació col·lectiva dels llocs de treball i aprofundir en la burocratització i centralització de les relacions laborals. Fins ara, bona part dels convenis col·lectius de casa nostra s'havien negociat en l'àmbit provincial. Malgrat tot durant els darrers anys CCOO i UGT havien firmat acords estatals que aprofundien en l'anomenat *encadenament* de la negociació col·lectiva, és a dir el descens de la negociació per àmbits (convenis estatals, autonòmics, provincials i d'empresa). Aquest *encadenament* implica que sobre tot els convenis estatals van acotant un mínims i deixant marges de negociació cada cop més estrets a les meses de negociació convenis autonòmics o provincials. Per la **INTERSINDICAL-CSC** és evident que la reforma de la negociació col·lectiva, si s'ha de produir, no ha d'anar per aquí. Per plantar cara hauríem de cercar l'unitat sindical entre tots els sindicats que diuen tenir voluntat d'impulsar el MCRL per, des de Catalunya, impulsar una reforma de la negociació col·lectiva en clau nacional. Hauríem, en primer lloc, de reconèixer que el primer àmbit i el prioritari, és el propi de les nostres nacions.

Si hi ha un conveni estatal de sector, d'obligació per a tothom, és evident que hem de poder decidir, sindicats i patronal del nostre país, si l'assumim com a propi o no. I en cas que no, dotar-nos, i aquí és on entren també en joc els partits polítics, del poder legislatiu per obligar-nos a negociar-ne un de propi.

Barcelona, 31 de desembre de 2001